

Виходить у Львові
щодня (крім неділя і
р. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні

РЕДАКЦІЯ

і Адміністрація: ули-
ця Чарнецького ч. 10.

ПИСЬМА приймають
за лиш франковані.

РУКОПИСИ

звертають ся лиш на
оверме жадані і за зло-
женим ошляти почт.

РЕКЛЯМАЦІЇ

печать чатані вільні від
ошляти почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в бюрі дневників
пасажа Гавсмана ч. 9 і
в н. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинокое число 2 с.

В почтовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинокое число 6 с.

Вісті політичні.

Справи парламентарні. — Рада державна. —
Війна на Балкані.

Конвент сеніорів згодив ся, щоби ізза де-
легаційної сесії по четверговім засіданю від-
були ся ще засідання дня 11 і 12 падолиста;
потім пленарні засідання будуть відбувати ся
рідко, зате часто будуть відбувати ся засідання
комісії. Заявили ся за відосланем кількох пред-
ложенъ без першого читання до комісії, а та-
кож за прискоренем нарад в бюджетовій ко-
місії.

В субкомітеті для соціального забезпе-
чя, який радив також протягом ферій, порі-
шено, що Галичина і Буковина, як краї еко-
номічно слабші, мають мати окремі постанови
що-до забезпеченя на старість. Ті постанови у-
ложать заступники дотичних країв в порозу-
міню з правительством, коли комісія справить
ся з законом загальним для решти Австрії. В
нарадах субкомітету, котрий порішив отей по-
станови, брав участь від руского парламентар-
ного клубу пос. др. Евген Левицкий. Др. Ле-
вицкий виготовив вже свій проєкт урегулю-
ваня справи забезпеченя для Галичини і Бу-
ковини, а другий такий проєкт виготовив та-
кож пос. др. Окуневский. Оба згадані проєкти

будуть предметом нарад, коли справа забезпе-
чення в нашім краю стане актуальною.

В дальшій часті бюджетової розправи пос.
Дашинський на вступі обговорював справу ви-
борчої реформи до союму. Більше як 700.000
мужчин повисше 24 літ в Галичині не має ви-
борчого права до союму. Дальше обговорював
галицькі відносини, шкільні, санітарні та кре-
дитові. Торговля в в застою наслідком убий-
чого займання кредиту, зарядженого під про-
водом Австро-угорского банку.

Урядники огірчені на правительство і па-
рламент. До сего долучув ся ще марево війни.
Бесідник нічо не має против війни полудневих
Славян, коли би за сею війною не стояла Ро-
сія, а ми знаємо, що се значить. Бесідник сам
ще видів у Львові здетронізованого болгарско-
го князя Александра Батенберга, котрий мусів
утікати наче вязень в позиченій одіжжі, рату-
ючи життя перед „освободителькою“ Росією.
В нашій уяві стають страшно поранені трупи
Александра Обреновича і Драги. Чиї руки бу-
ли тоді окровавлені? Була се російська дипло-
матія, без якої сей заговор був неможливий.
З записок Куропаткина виходить, що за по-
слідніх 200 літ Росія вела 128 воєн. Експанзія
Росії не здержить ся ані коло границь Австрії,
ані на балканьскім півострові. По кождім пора-
женю, по кождій війні Росія починає нову
війну. Ледви минуло 6 літ по заключеню мира
в Портсмет, Росія тимчасом проковтнула вже

цілу державу, Персию, а тепер забирає ся до
проковтнення Монголії. Таким способом в тих
двох століттях в малого Великого князівства
московского, повстала найбільша мілітарна дер-
жава на сьвітї, в якій сто народів, сто мов, сто
віроісповіданъ терпить під одним і тим самим
кнутом. Там живе 25 мільонів Українців, котрих
перед двіста роками Росія також „освободила“
і терплять нечуваній язиковий і релігійний
угніт. Там живе 14 мільонів Поляків. Історія
Польщі виказує багато змаганъ висвободити
ся з ярма сей „освободительки“ Славян. Чоти-
ри рази в однім століттю підпринимали ми кро-
вавї боротьби, а хоч за кождим разом поборони
нас, в польскім народі живе велика державна
творча сила.

Прошу взяти під увагу Кавказ, російську
Вірменію, Туркестан, Фінляндію — всі ті краї
терплять тяжкий угніт національний, політич-
ний, державний і віроісповідний. Не вважаючи
на російский „конституціоналізм“ — тактика
Росії цілком не змінила ся, противно напру-
жене націоналізму стає ся все більше. З вірних
Фінів зробили ся революціонери.

Обговоривши відтак небезпечність росій-
ского націоналізму, котрого вістре звернене
против Австрії, бесідник промовляв в обороні
потрійного союзу і заявив, що єго сторонництво
бажає удержання мира. По промовах ще кількох
бесідників закрито засідане.

27)

В новочаснім Вавилоні

або

Париж, єго займавості і жите в нїм

(Написав К. В.)

(Дальше).

Париський магістрат займав ся перед кіль-
кома роками тим інтересним народцем шматярів
і на основі обчислення і спостережень прийшов
до слідуячого вислідю:

В Парижі живе около 40.000 осіб з того,
що призибувають на сьмітку. Тоті бідні людиска,
що як тоті жуки гвінники лиш вічно в сьмітку
порпають ся і з нею по части лиш образиво,
по части же таки наравду живють, ділять ся
на кілька категорій, можна би сказати, на
кілька станів, бо нігде в сьвітї люди і всілякі
звання не люблять так дуже і так гордо сполу-
чати ся в окремі товариства, як в сїм краю
рівности.

Аристократами між шматярами суть т. зв.
„пласієри“. Они здобули собі звичаєм то право,
що виносять із середини дому так звану „пу-
беллю“ і ставлять єї перед двері від улиці, де
дожидаютъ воза, що вивозять сьміте. Назва
„пубелля“ „poubelle“ (скриня або пака на сьміте)
пішла від назвища префекта Пубелля, за ко-

трого заведено ті скрині і до того ще всі на
один модель. За то, що они щодня досьвітє
перед сходом сонця виконують за дозорця дому
ту роботу, то мають право перші порпати ся
в пубеллі і їм попадає ся в руки найцінніша
добича, старе одіня, останки страв, цілі фляшки,
кусні вугля, стара кухонна посудина, яку хтось
лишив, коли випровадив ся і т. д. Тоті пла-
сієри (placiers) — міські подорожні виходять на
роботу зі своїми візками, до котрих деколи
запрягають навіть якогось осла. Громадка зло-
жена з родичів і двоє або троє трохи старших
дїтий заробляють пересічно по яких дванадцять
франків. Єсть яких 15.000 пласієрів, котрі при-
збирують річно 219.000 тон відпадків і беруть
за то 13.140.000 франків.

Друге місце по них займають „бігуни“;
они можуть приступати до скринь зі сьмітан
аж тоді, коли вже пласієри своє вибирали.
Они мусять вже вдоволати ся лиш кістками,
подертим напером, шматками та побитим склом.
Їх робота єсть дуже трудна і приносить їм на
день около півтора франка. Того рбда шматярів
єсть около 24.000 і они призибувають річно
около 182.500 тон, вартости яких 11 мільонів
франків.

Наконець єсть ще около 1000 „нічних
птиць“, послідні останки давних так численних
справдешних шматярів, котрі в ночи з кобелем,
гачком і ліхтарнею ходять улицями і випор-
чуютъ, де лиш можуть, якісь старі шмати. Тих
справдешних шматярів позбавила зарібку цу-

белля і їх тепер дуже мало. Лиш ще дуже
старі люди, що навикли від молодости до того,
не хотять, ба й не можуть покинути тої роботи,
котра їм на день, чи радше на ніч, приносить
не більше як яких 90 сантимів.

Єсть мале число підприємців, котрі щодня
рано закуповують від шматярів весь їх товар
на вагу по незмінній ціні і заставляють робіт-
ницї сортувати той товар у великих шопах.
З костий роблять ручки до шиточок або мелють
їх, бавовняні шмати продають до фабрик па-
перу а з вовняних матерій вирабляють рід т.
зв. ренсансового сукна. Є торговельники, ко-
трі на тім івересї доробили єсь мільонів. Они
обходять ся впрочім зі шматярами дуже добре,
літом, коли для них найгірша пора року, бо
маючі люди повиїжджали з міста і нема доста-
точно відпадків, досить значні зачети, бо аж
до сто франків. Шматярі бувають з батька на
сина а дехто бере ся до сего зарібку, коли вже
не має чого вчепити ся. Коли же вже хтось
раз пристав до шматярів, то не так легко їх
покидає.

Париські жебраки.

Париж як многими иншими річами так
і своїми жебраками нагадує полудневі сторони
Європи. Що правда, в Парижі далеко не так
багато жебраків як приміром по еспаньских та
італіянських великих містах, але в Парижі
впадають в очи ті многі саїші і каліки, які про-
хожих на улицях а головно на мостах зачіпа-

Мимо турецьких донесень о многих побідах, не підлягає сумнівowi, що турецька армія потерпіла під Ліле Бургас другу тяжку поразку. Подробиць битви поки що нема, бо болгарський штаб зі взглядів тактичних здержує ся з їх оголошенем, однак в фактом, що армія турецька зістала відвинена о кількадесять кілометрів в сторону Константинополя, куди в слід за нею поспішить головна сила болгарска.

В Македонії приготавлиє ся похід на Солунь. Черногорці займили Іпек, фльота грецька острови Тазос, Імброс і Страті на Егейськiм морі.

Про битву під Ліле Бургас телеграфують такі загальні вісти з Софії:

Софія (Аг. болг.) По обоїлній борбі, яка виявила ся з головними силами турецької армії в силі 150.000 людей на лінії Бунар Гісар Ліле Бургас, а котра тревала 3 дні, армія болгарска цілковито побила неприятеля і приневолила его уступити з укріплених становищ. Армія болгарска переслідувала неприятеля, який в неладі і переполосі уступив до Санай і Чорльо. Болгаря здобули багато армат, прапорів і величезну скількість муніції та забрали багато полонених. Страти болгарського войска розмірно незначні. Села коло Ліле Бургас і Мараш на захід від Адриянополя спалені. Турки всіх мепчанців християн вирізали. Спалили они також всі села в околиці Мельника, на полудне від гір Родопе.

Софія (Аг. болг.) Під Ліле Бургас Болгаря переловили оногди два поїзди з поживою і муніцією.

Софія (Аг. болг.) Зведена на лінії Ліле-Бургас-Сарай битва була незвичайно завзята. Турецька армія під Назимом пашою, розбита, уступила майже в панічній переполосі до Чорлю, полишаючи трупи і ранених.

З приводу сеї битви пише Neue fr. Presse: Побіда болгарської армії означає імовірно кінець

війни. Болгаря вже в поході на Константинополь, від котрого ділить їх віддалене кількадесять кілометрів. Балканські держави наміряють переговорювати з Туреччиною безпосередно і не бажають собі посередництва Європи. По програній битві Турки не мають вже ніякої армії, ні на сході, ні на заході. Мир отже вже баввський.

Войскові знатоки так кажуть о теперішній ситуації: Турецькі войска в панічній відвороті з Ліле Бургас на Чорлю. Їх східне крило коло Візи могло ще держати ся і осягнути деякі успіхи, але по відвиненю головної сили злід Ліле Бургас також і східне крило зістало приневолене до відвороту в напрямі Істранджі. Фронт, який був на лівій Ліле Бургас-Віза, є тепер на лінії Чорлю-Істрандже.

„Wien. Allg. Ztg.“ пише: Без приміру в історії случай, аби ціла держава дістала ся в кількох днях в руки ворога. Турки суть панами ще в Константинополі і на просторі яких 100 кілометрів коло Солуня. Битва під Ліле Бургас буде становити найпам'ятнійшу карту в воєнних річниках. Є она заповідию кінця турецького панованя в Європі.

НОВИНИ.

Львів, 1 падолиста 1912.

— Іменованя і перенесеня. П. Намістник іменував практикантів концентрових Намістництва Стеф. Кульчицького, дра Ан. Аргасинського, Бол. Гавенду і Ів. Пухальського конципістами Намістництва.

Президент Галицької Дирекції почт і телеграфів переніс ад'юнкта будівництва Кипр. Вацькіка з Тернопілля до Львова а асистента поштового Файвля Шлятинера в Сокаля до Перемішля.

— Сумні вигляди на будучність. Яко дальший причинок до вісгій про страшне нещасте, яке

стрігало наших хліборобів, нехай послужить слідуюча звістка із Самбірщини: Між народом журба о кусник хліба. По осінних зливах наступив мороз в 26 на 27 і в 27 на 28 жовтня, та довершив лиха. В горах наших під Туркою крайна нужда, ні паші, ні хліба, а що буде в зимі? Слухати оповідань селян, то серце крає ся. Приходять батьки до своїх синів, та журять ся, як їх будуть могли удержати, коли самі нічого не зібрали і нічого не мають. Гірки закушевують бульби в Самбурі на полі і платили перед морозом по 5 К за корець, а тепер по морозі ціна підскочить.

— Дивна сегорічна осінь! По великій студени настало значне тепло. Вчора падав трохи дощ, а нині зовсім погідно і красний день, а термометр показує в полудне 11 степенів тепла. Тимчасом в Харкова на Україні настала вісгь, що там настали сильні морози і доходять до 13 степенів.

— Нещаслива пригода в поїзді залізничім. З поїзду залізничого, який оногди вечером о 9 год. 45 мінут їхав в Кракова до Львова випала дитина кондуктора Івана Ровинського. Дитина приперла ся до дверей вагона, котрі очевидно або не були замкнені або замки були так лихі, що двері самі за малим потисненем могли відскочити. Нещаслива дитина сильно потовклала ся, а крім того зломилла ще собі ніжку в коліні.

— З залізниці. П. к. Дирекция залізниць державних у Львові оголошує в Gazet-i Lwowsk-ii розписане конкурсу на доставу центрального огріваня.

Реченець вношеня оферт минає 16 грудня 1912 о год. 12 в полудне.

— Конкурс. Gazeta Lwowska оголошує в ч. 249. В цілі наданя на шк. р. 1912/13 трох стипендій з наукового фонду для рускої молодіжи в квоті річних 210 К розписано конкурс з речинцем до вношеня подань найдальше до 15 падолиста с. р. О сеї стипендії можуть старати ся правника або філософи рускої народности. Поданя заосмотрені в метрику уродженя, свідощтво убожества, фреквентацийне свідощтво і кольоквіяльні, можливо також і свідощтво з відбутих державних іспитів, а що до компетентів з першого року також свідощтво зрілости, треба вносити в конкурснім реченци до п. к. Намістництва за посередництвом дотичного деканату на університеті.

ють. Мости в Парижі то взагалі улюблене становище жебраків, що й зовсім природно, бо тут буває особливо великий рух а жебраки стають тут докучливі лиш якісь одній часті жителів міста. Майже кождий міст в Парижі, що веде через Секвану, не виймаючи на примір хоч би й моста Буланкур, що знаходиться на Монмартрі, має своїх жебраків і нема сумніву, що тоті люди мають умову між собою, після котрої обовязали ся не влизати один другому в дорогу. Як они то роблять, годі знати, але то певна віч, що той сам сліпий стоїть все на тiм самім місці і ніколи другий конкурент не відбирає ему зарібку.

Може тут щось і поліція жебракам помагає і забезпечує тим людям їх місце зарібку та старає ся о то, щоби хтось непокликаний тут не влизав. Як би й не було, то правда, що поліція не робить уличним жебракам трудностий у виконуваню їх ремесла, підчас коли церковні жебраки мусять з паламарями жити в згоді, коли не хотять, щоби ті їх виганяли. Як жебраки на мостах так і жебраки в церквах мають свої певні становища і кажуть, що они мусять ділити ся своїм зарібком з паламарями, коли не хотять, щоби ті їх від церковних дверей проганяли.

Побіч тих жебраків, що не зміняють свого становища, а котрі по найбільшій часті сліпі або без ніг, суть ще такі, що волочать ся, але все-таки не виходять поза свій округ, що знов виглядає на то, як колиб між тими жебраками була якась умова. Ті вандрівні жебраки звертають по найбільшій часті на себе увагу публики своїм співом. Розуміє ся, що то не спів лиш якийсь заводжене, вивчане, бо то й мусить бути поганій спів, щоби тим більше викликавав милосердие у людей. Також не треба гадати, що парискі жебраки співають якісь побожні пісні; серед парискої публики, видко, викликає то далеко більше милосердие, коли

якийсь старий дід або якась старуха, котра ледви держить ся на ногах, дряжачим від студени і голоду голосом виспівують, як то в чудово краснім місяці маю відовдала ся любов в їх серці.

Та й музика помагає парискому жебрацтву, але вже менше як деінде; на голос можна борше спустити ся, бо то й дешевше і більше приносить зиску. Катаринки в Парижі то вже велика рідкість, бо префектура поліції не видає вже нових концесий, отже вигравають ще лиш старі катаринкарі. На особливу увагу заслуговує жебрацький інструмент, уживаний лиш у Франції т. зв. віаль (vielle). Інструмент той видає тихійший і поважнійший голос як катаринка і асть то безперечно найінтереснійша і найприятнійша музика париских жебраків на уличях міста.

Хто не грає і не співає, той старає ся в инший спосіб, от хоч би якоюсь голосною промовою звернути увагу на себе. На передмістю, де я мешкав, являв ся правильно раз на тиждень старий, впрочім поважно і здорово виглядаючий жебрак, котрий в малих перервах відзивав ся голосно: „Мої панове і пані! Поручаю ся вашому доброму серцю!“ Слова ті вимавляв він так зручно мов би якийсь актор і хто его перший раз чув, не м г здержати ся, щоби не дати ему якої милостині; але коли ті слова чув ся цілими роками, то чоловік стає все-таки байдужний а навіть і недовірчивий.

Та й зовсім природно, бо як деінде так особливо в Парижі асть багато жебраків, для котрих жебрацтво асть ремеслом і они старають ся всілякими хитрими способами визискати людей доброго серця. Коло уряду поштового недалеко від мого помешканя стояв жебрак, котрому в якийсь дивний спосіб голова трясла ся і дрожала. Показало ся небаком, що то був хитрий жебрацько. Коли ішов на місце свого зарібку, або коли призиравши трохи гроша,

ішов деінде, то голова ему зовсім не трясла ся.

Ще хитрійший спосіб придумав був собі инший жебрак, котрий літом ходив по місцях, де при тротоарях або площах стояли столи реставрацій або каварень, при котрих сиділи гості. Чоловік той прийшовши до якого стола не стояв і не жебрав але ліз таки під стіл і нараз витягав звідтам кусник хліба і чим скорше пхав его в рот та заїдав хаччиво. Очевидно бідацько був дуже голоден, хто знає, може й день або два не мав нічого в роті. Люди милували ся над ним і надляли щедро. Але коли відтак переконали ся, що він не лиш під кождим столом, але й що дня знаходив кусники хліба для себе, тоді не один став недовірчивий і надавав жебракови нічого. Показало ся, що той чоловіцько придумав собі хитру штуку: той кусник хліба, який він здоймає із землі, мав він вже наперед в руці.

Що остаточно і на жебрацтві можна доробити ся грошій, се звісна річ а париских жебраків поучав о тiм історія „дідуся Антона“ свого часу загального звістного, горбатого діда, котрий помер в 1892 р. а у котрого знайдено неменше лиш 96.000 франків банкнотами, золотом і сріблом. Але бо й „дідусь Антон“ був собі неаби який жебраком. Він був так сказати би Наполеоном церковних жебраків. Він позискав був собі ласку старшини і богатих людей трох париских церков і був так сказати би війтом дідів в тих церквах. Він призначив ім місяць коло дверей в тих церквах а они мусіли ему за то часть своїх доходів віддавати.

(Дальше буде).

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро

Ц. К. ЗЕЛІЗНИЦЬ ДЕРЖАВ.

У ЛЬВОВІ

улиця Ягайлонська ЧИСЛО 3

В И Д А Е

Білетим складані комбіновано - **огражні до всіх і зі всіх значніших міщевостей Європи** важні 60, 90 і 120 днів.

Білетим складані в **однім напрямі** на **німецких залізницях**, **важні 45 днів.**

Білетим вагонні, звичайні, до всіх стаций в краю і за границю.

Англіати

на міся в спальних вагонах.

Продани важних розкладів їздн і провідників.

Замовлені білетим на провінцію висилають ся за поштовою післяплатою або на посередництвом дотичної залізничної стайці.

При замовленю складаного білету треба надіслати б еорон надатку і надати день, від котрого білет має бути важним.

Телеграфічна адреса: Бюро Железниц, Львів.